

Na sídlišti Hájek je možná karcinogenní azbest

Alespoň někteří občané sídliště jsou o tom přesvědčeni. V průběhu posledních týdnů chodili kolem staveniště, kde se bourá pavilon B střední průmyslové školy. Je tvořen kovovým skeletem a stěny jsou z tzv. boletických panelů, tvořených dvěma deskami, vyplněnými azbestem. Jeho vlákna jsou vysoce rakovinotvorná. Když je vdechnete, usadí se v plicích navždy a dráždí tkáň tak dlouho, až vznikne nádor.

Na sídlišti Hájek bydlí mnoho „dukovanců“ a odborníků z jiných firem. Někteří dobře znají riziko práce s azbestem a podmínky pro práci s ním. Třeba, že stavba musí být hermeticky oddělená od okolí, musí zde být vytvořeno kontrolované pásmo s podtlakem a výměnou vzduchu, se vstupem přes hygienickou smyčku. Na Hájku však evidentně nic z toho splněno nebylo. A obyvatelé se rozhodli jednat.

Šli na Policii ČR a podali trestní oznámení na neznámého pachatele. Že mají stoprocentně pravdu, potvrdila soudní znalkyně Zoja Guschlová. „Požádali mne, abych s nimi šla na policii a potvrdila tam, co jsem viděla na stavbě. Tedy žádné kontrolované pásmo, žádné ochranné pomůcky, žádné odstínění od životního prostředí. Viděla jsem zvědavé malinké děti, jak se držely plotu a dívaly se na pány zedníky,“ potvrzuje soudní znalkyně.

Na stavbu jsem se jel podívat ve čtvrtek 27. července. Některé boletické panely byly ještě osazeny a pracovník tmavé pleti bez ochranného oděvu a respirátoru je vytloukal pajcrem. Pořídil jsem řadu snímků.

Člověk by čekal, že policie začne vyšetřovat trestný čin obecného ohrožení. Ale policisté postupovali jinak. „Oznámení jsme obdrželi, ale postoupili jsme je odboru životního prostředí MěÚ Třebíč,“ sdělila našemu serveru Jana Kroutilová, tisková mluvčí policie.

Pavel Vosátka, šéf životnímu prostředí MěÚ Třebíč, záležitost bagatelizuje. „Bylo tam nějaké šetření, byla tam hygiena, náš stavební úřad a naše odpadářka, ale nic se neprokázalo. Vše tam probíhá podle projektové dokumentace, nic jsme nenašli.“

A co na to stavební úřad? Ladislav Obršlík má pár dnů do penza. „My jsme ten azbest měli uveden v rozhodnutí o demolici a oni dali nějaký papír, že azbest likvidují v souladu se zákonem. Je to věcí hygieny“ tvrdil.

A tak jsme se dotázali na hygieně. Paní u telefonu přiznala, že už to šetřili. „Likviduje to firma AVE. Vozí to do uzavřených kontejnerů. Likvidace boletických panelů byla ukončena 19. července. Máme protokoly z měření, vnější i vnitřní, teď už se likvidují jen místa, kde je azbest zabetonovaný v mezistropních prostorech, pomocí techniky. Bylo kontrolované pásmo zevnitř, byla hygienická smyčka.“

Soudní znalkyně Zoja Guschlová nám vylíčila, jak měly práce probíhat. „Okolo celé budovy by muselo být postaveno lešení, budova musí být hermeticky uzavřená a musí být vytvořen podtlak pomocí ventilace, vzduch se musí odčerpávat přes filtry, které je potřeba vyměňovat, do kontrolovaného pásma se musí vstupovat přes hygienickou smyčku, pracovníci musí mít ochranný oděv a respirátory,“ vysvětlila.

To nás vrátilo znovu na hygienu. Zkusíme někoho, kdo snad o tom ví více, než lokální úřednice. Co krajská hygiena Jihlava? Dr. Kos byl sdílnější. „Oni museli kolem toho prostoru vytyčit chráněný prostor, oni garantovali, že bude uvnitř určitý podtlak, odpad ukládali uvnitř stavby a ta stránka odvozu, to je věcí životního prostředí. Uložili jsme jim povinnost měření po skončení akce, protokoly jsou na stavebním úřadu. Počítají se ty azbestové částice, proběhlo to 16, 17. července, a to jim vyšlo. Pracovníci měli pracovat v ochranných oděvech a respirátorech. Zaměstnavatel nám doložil, že ochranné pomůcky obdrželi.“ A jak firma AVE chtěla dodržet podtlak, zněla naše otázka. „Tady neplatí německá norma,“ perlil doktor Kos. „Tam se musí objekt odizolovat, aby ten podtlak byl definovaný. Tady se to dělá tak, že se maximálně dá dovnitř nějaké sání, aby převažovalo proudění vzduchu do budovy, protože vnější izolace se v našich podmínkách nedělá. Záleží na technickém vybavení firem. Zním firmy, které nemají vůbec nic,“ vyděsil mne k smrti hygienik.

Kauza vzbuzuje řadu otázek. Jak vůbec může dojít k takovému šlendriánu? A proč hygiena, stavební úřad i životní prostředí kryjí takové nepravosti? Proč policie nevyšetřuje?

V dalším dílu naší kauzy se pokusíme na tyto otázky odpovědět.

František Ryněš